

۱- مواجهه فلاسفه ایرانی با فلسفه اروپایی چگونه بود؟

- (۱) با توجه به فلسفه غنی خود فلسفه اروپا را رد می‌کردند.
- (۲) آن را نقد کردند و به تعالیم اسلامی خود برگشتند.
- (۳) از فلسفه اروپا به صورت کامل بهره بردند و نقدی بر آن نداشتند.
- (۴) این که از فلسفه اروپا بهره می‌بردند به معنی عدم استفاده از ذخیره فلسفی خودشان نبود.

۲- کدام گزینه از شرایط جامعه در آستانه ورود علامه طباطبایی به حوزه علمیه قم **نمی‌باشد**؟

- (۱) در میان طلاب علاقه‌ای به مباحث فلسفی و کلامی نبود.
- (۲) تفکرات ماتریالیستی و مارکسیستی در حال گسترش بود.
- (۳) حوزه آمادگی مقابله با اندیشه‌های غربی جدید را نداشت.
- (۴) مدیران حوزه از آموزش مباحث فلسفی استقبال چندانی نمی‌کردند.

۳- براساس تمثیل ارائه شده برای تشبیه اندیشه بشری به یک درخت، به ترتیب «افراد به چند دسته تقسیم می‌شوند؟» و «کدام دسته از انسان‌ها در حال رشد و پیشرفت هستند؟»

- (۱) چهار دسته - افرادی که نمی‌توانند بین باورهای فلسفی‌شان و مسائل زندگی ارتباط برقرار کنند.
- (۲) چهار دسته - افرادی که زندگی‌شان را به تقلید می‌گذرانند و تصمیماتشان تابع جو جامعه است.
- (۳) سه دسته - افرادی که نمی‌توانند بین باورهای فلسفی‌شان و مسائل زندگی ارتباط برقرار کنند.
- (۴) سه دسته - افرادی که زندگی‌شان را به تقلید می‌گذرانند و تصمیماتشان تابع جو جامعه است.

۴- بعد از دوره صفویه چه عاملی منجر به احیا و رونق مجدد فلسفه در ایران شد؟

- (۱) نابه‌سامانی فراگیر پس از حکومت صفویه در ایران
- (۲) به وجود آمدن مکتب‌های فلسفی جدید در ایران دوران معاصر
- (۳) تلاش برای بهره بردن از ذخایر فلسفی برای فهم فلسفه‌های جدید اروپا
- (۴) ادغام کردن فلسفه سنتی اسلامی با فلسفه‌های جدید اروپایی

۵- کدام گزینه از اقدامات علامه طباطبایی در جهت «تدریس فلسفه، ناظر بر مسائل روز فلسفی» نمی باشد؟

- (۱) تدوین کتاب اصول فلسفه و روش رئالیسم
- (۲) استفاده از ذخیره فلسفه صدرایی در پاسخ به نیازها
- (۳) تأسیس نگاه تطبیقی به فلسفه در تفاسیر و بحث های مختلف
- (۴) تبیین کتاب آسمانی به عنوان یک منظومه و یک مجموعه کاملاً منسجم

۶- کدام یک از گزاره های زیر در مورد امام خمینی (ره) و علامه طباطبایی صحیح نیست؟

- (۱) علامه طباطبایی روش تفسیر قرآن به قرآن را از آیت الله شاه آبادی فراگرفت.
- (۲) امام خمینی (ره) بسیاری از مباحث ملاصدرا را با بیان بی نظیر تفسیر عرفانی می کردند.
- (۳) کتاب اصول فلسفه و روش رئالیسم حاصل همت علامه طباطبایی و شهید مطهری بوده است.
- (۴) هانری کربن از نظرات علامه درباره عرفان و فلسفه در کتاب های خود استفاده کرد.

۷- کدام گزینه در مورد علامه طباطبایی درست است؟

- (۱) او کتاب تفسیر المیزان را با روش تفسیری قرآن به قرآن که ابداع خودش بود به نگارش درآورد.
- (۲) کتاب اصول فلسفه و روش رئالیسم حاصل جلسات ایشان در نقد مکاتب فلسفی غربی خصوصاً لیبرالیسم می باشد.
- (۳) کتاب نه‌ایة الحکمة که نگاه تطبیقی به فلسفه دارد، توسط ایشان برای تدریس در سطوح تخصصی به نگارش درآمد.
- (۴) آشنایی بیشتر غرب با تمدن و تفکر شیعی مرهون مرادوات علامه طباطبایی با دانشگاهیان و مستشرقین می باشد.

۸- هر یک از عبارات زیر با توجه به الگوی نظام فکری و عملی به کدام دسته از افراد مربوط می شود؟

- الف) انتخاب نستجیده ریشه و پایه نظام فکری توأم با سبک زندگی ناسالم
- ب) عدم بهره‌مندی از نظام فکری و تصمیم‌گیری براساس جو حاکم بر جامعه
- ج) انتخاب درست ریشه درخت فکری توأم با استنباط و استخراج شاخ و برگ قوی و سالم از آن
- د) عدم برقراری ارتباط میان یافته‌های فلسفی و مسائل زندگی

(۲) چهارم - اول - دوم - سوم

(۱) اول - سوم - دوم - چهارم

(۴) سوم - اول - چهارم - دوم

(۳) سوم - دوم - اول - چهارم

۹- امام خمینی (ره) دارای تألیفات بسیار بود که ... از جمله تألیفات ... ایشان به شمار می‌رود.

(۱) شرح مصباح‌الانس - عرفانی (۲) فصوص‌الحکم - فلسفی (۳) سرالصلوة - عرفانی (۴) مصباح‌الهدایة - فلسفی

۱۰- کدام گزینه در مورد علامه طباطبایی درست است؟

(۱) ایشان از همان ابتدای تحصیلاتشان، نسبت به تحصیل کردن بسیار علاقه‌مند بودند.

(۲) ایشان در دوران تحصیل همنشینی با همه مردم و ارشاد آنان را از وظایف خویش می‌دانستند.

(۳) ایشان در فلسفه و علوم عقلی، از شاگردان ممتاز مرحوم میرزا علی قاضی بودند.

(۴) روش تفسیری علامه طباطبایی، ابداع خود ایشان نبود و از استادشان آموخته بودند.

۱۱- کدام گزینه درباره کتاب «اصول فلسفه و روش رئالیسم» درست نیست؟

(۱) نتیجه نقد مبانی فلسفی جدید در دوره خود بود.

(۲) شهید مطهری آن را شرح داده است.

(۳) صرفاً یک کتاب انتقادی است.

(۴) شامل یک دوره فلسفه اسلامی است.

۱۲- کدام یک از تألیفات استاد شهید مرتضی مطهری نمی‌باشد و ایشان کدام دروس را نزد امام خمینی فرا گرفتند؟

(۱) شرح طبیعیات شفا - شرح منظومه و اسفار

(۲) شرح اسفار - شرح فصوص‌الحکم و اسفار

(۳) شرح مختصر منظومه - شرح منظومه و اسفار

(۴) مصباح‌الانس - شرح فصوص‌الحکم و اسفار

۱۳- کتاب «اصول فلسفه و روش رئالیسم» علامه طباطبایی، ماحصل کدام یک بود؟

(۱) شرح و پاورقی‌های شهید مطهری بر جلسات تدریس فلسفه‌ی اسلامی علامه در دانشگاه

(۲) جلسات نقد مبانی فلسفه‌های جدید به خصوص مارکسیسم توسط علامه طباطبایی

(۳) جلسات تدریس علوم عقلی و اصول اخلاق و تفسیر قرآن توسط علامه در قم

(۴) مباحثات علامه و هانری کربن درباره‌ی فلسفه‌ی غرب و شرق

۱۴- کدام گزینه نشان می‌دهد که استاد مطهری نمونه‌ی عالی و برجسته‌ی گروهی است که ریشه‌ی درخت فکری را به درستی انتخاب کرده‌اند؟

- (۱) آشنایی وی با تفکرات ماتریالیستی و مارکسیستی
(۲) سبک زندگی و آثار مکتوب و غیرمکتوب وی
(۳) نبوغ خاص ایشان در تفسیر عرفانی فلسفه‌ی مشایی
(۴) نقد و بررسی مبانی تمام فلسفه‌های جدید اروپایی

۱۵- کدام گزینه در مورد کسانی که افکار فلسفی به خوبی در آن‌ها شکل نگرفته، درست است؟

- (۱) در انتخاب پایه‌ی نظام فکری و مبانی فلسفی خویش، همیشه دچار خطا و اشتباه می‌شوند.
(۲) در واقع نمی‌توانند میان افکار و اندیشه‌های فلسفی و مسائل زندگی خود ارتباط برقرار کنند.
(۳) اصولاً یک نظام فکری مشخص شده برای خود ندارند و زندگی‌شان به تقلی از دیگران است.
(۴) گاهی براساس افکار خود تصمیم می‌گیرند، لذا تصمیم‌گیری آن‌ها تابع جو حاکم بر جامعه است.

۱۶- هدف اصلی علامه طباطبایی از دیدار و گفت‌وگو با خاورشناسان بزرگ و فیلسوفانی که برای تحقیق به ایران آمده بودند، چه بود؟

- (۱) شناساندن روح تفکر و فلسفه‌ی اسلامی و مذهب تشیع به خاورشناسان
(۲) ترجمه‌ی آثار فلسفی او به زبان‌های اروپایی و انتشار آن‌ها در جامعه‌ی اروپایی
(۳) نشان دادن اهمیت تفکر شیعی و برتری آن بر مکاتب فلسفی دیگر
(۴) ارتباط با مراکز دانشگاهی و فرهنگی غرب جهت ترویج رسالت تشیع

۱۷- کدام عبارت درست است؟

- (۱) استاد مطهری تنها فیلسوفی بود که تلاش کرد در مباحث معرفت‌شناسی و وجود‌شناسی، آرای فلاسفه‌ی اروپایی و ماتریالیست را با دیدگاه خود در فلسفه‌ی اسلامی مقایسه کند.
(۲) علامه طباطبایی در کتاب اصول فلسفه و روش رئالیسم نشان داد که نمی‌توان از ذخیره‌ی فلسفی صدرایی برای پاسخ دادن به نیازها و مهم‌ترین مسئله‌های فلسفی بهره گرفت.
(۳) استاد مطهری سعی کرد با بحث‌های تطبیقی، جایگاه فلسفه‌ی اسلامی را در دوره‌ی معاصر تقویت نماید و این نگاه تطبیقی در روشن کردن افکار دانش‌پژوهان نقش مهمی داشت.
(۴) پس از گسترش اندیشه‌های جدید و مکتب‌های فلسفی اروپایی در ایران، علامه طباطبایی تنها اقدام ضروری را توجه دادن جامعه به آموزه‌های قرآن در زندگی روزمره دانست.

۱۸- کدام مورد را بهتر می‌توان از دلایل کم‌تر علنی شدن تدریس فلسفه در حوزه توسط امام خمینی (ره) تلقی نمود؟

- (۱) عدم تمایل امام به ترویج اندیشه‌های فلسفی در حوزه
 (۲) حاکمیت جو ضد فلسفه در حوزه‌های علمیه
 (۳) ترس از ضد دین تلقی کردن اندیشه‌های فلسفی امام
 (۴) مخالفت استادان برجسته‌ی کشور با فلسفه‌ی صدرایی

۱۹- کدام مورد را می‌توان از آثار و نتایج مهم افول و سقوط دولت صفویه برشمرد؟

- (۱) تضعیف حیات علمی و فرهنگی و افت و از رونق افتادن فلسفه
 (۲) فراهم شدن زمینه‌های لازم برای حیات مجدد علم و فلسفه
 (۳) برقرار شدن یک فضای آرام جهت رشد مجدد علوم و فلسفه
 (۴) شکل‌گیری یک جنبش فکری و اجتماعی تأثیرگذار در ایران

۲۰- کدام مورد به ویژگی‌های جریان فلسفه در ایران در دوره‌ی معاصر اشاره نمی‌کند؟

- (۱) فلسفه‌های جدید اروپا به تدریج وارد جهان اسلام و کشورمان ایران شد و مورد توجه و اهتمام متفکران و اساتید قرار گرفت.
 (۲) شکل‌گیری مکاتب فلسفی متعدد در اروپا در چند قرن اخیر، بازار مباحث فلسفی در جامعه‌ی ایرانی را وارد مرحله‌ی جدیدی کرد.
 (۳) تحلیل و تبیین نظرات فلسفی فیلسوفان مشهور اروپایی در دانشگاه‌های ایران توسط اساتید فلسفه، به درستی امکان‌پذیر نشد.
 (۴) با شروع تحولات فکری و فلسفی در آغاز دوره‌ی نهضت مشروطه، آثار فلسفی فیلسوفان بزرگ اروپایی به زبان فارسی ترجمه شد.

۲۱- کدام یک از عبارات زیر نمونه‌ی مناسبی برای بیان نوع مواجهه‌ی اکثریت فیلسوفان ایرانی با ورود فلسفه‌های اروپایی می‌باشد؟

- (۱) با توجه به رشد صنعت و فرهنگ غرب باید مدرنیته را در تمام ابعاد لیبرالیستی آن پذیرفت.
 (۲) فلسفه‌ی جدید باید انسان‌محور باشد و از مضامین معنوی زده شده شود.
 (۳) با توجه به آراء کانت نمی‌توان مابعدالطبیعه و علم به مجردات را امری ممکن دانست.
 (۴) با پذیرش جسمانی‌الحدوث بودن نفس، دقیق‌تر از دکارت به تبیین رابطه نفس و بدن می‌رسیم.

۲۲- کدام یک از موارد زیر از اصلی‌ترین تلاش‌های حکمای معاصر ایران نمی‌باشد؟

- (۱) تلاش برای گذر از رکود فلسفی دوران
 (۲) نقد و کنار گذاشتن آراء قدیمی فیلسوفان
 (۳) ارائه‌ی نظرات نوین و متناسب با مسائل روز
 (۴) احیای مکاتب پیشین در حکمت اسلامی

۲۳- درباره‌ی امام خمینی نمی‌توان گفت که.....

- ۱) ایشان در طرح مسائل عرفانی و ربط حکمت متعالیه با اصول عرفانی استعدادی کم‌نظیر داشت.
- ۲) امام بسیاری از مباحث ملاصدرا را با قریحه‌ای بی‌نظیر چنان تفسیر عرفانی می‌کرد که گاهی از سطح بیان ملاصدرا بالاتر می‌رفت.
- ۳) ایشان در گفت‌وگو با علامه طباطبایی توانست کتابی تحت عنوان «شیعه» به چاپ برساند.
- ۴) حوزه‌ی درس امام خمینی (ره) در قم یکی از پررونق‌ترین حوزه‌های فلسفی بود.

۲۴- کدام اثر به امام خمینی تعلق دارد؟

- ۱) شرح اسفار ۲) رساله در ولایت ۳) شرح الهیات شفا ۴) شرح مصباح الانس

۲۵- کدام گزینه در مورد شاگردان علامه طباطبایی درست است؟

- ۱) اغلب آنان از یاران صمیمی امام خمینی بودند.
- ۲) هم در زمینه فلسفه اسلامی و هم در زمینه های دیگر صاحب تألیف هستند.
- ۳) یکی از اهداف آن‌ها روزآمد کردن مباحث فلسفی و فکری بود.
- ۴) با آثار و تألیفات خود باعث تغذیه حیات علمی دوران خود شدند.

سوال ۱

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

فلاسفه ایرانی تلاش کردند با بهره گرفتن از ذخیره ارزشمند فلسفی خود، فلسفه‌های جدید اروپایی را بفهمند و ارزیابی کنند. با اینکه در این دوره فلسفه‌های اروپایی وارد ایران شد و توجه علاقه‌مندان را به خود جلب کرد، اما از آنجا که ایران در یک دوره طولانی مهد فلسفه بود و مکتب‌های بزرگ فلسفی، مانند مکتب مشاء و اشراق و متعالیه در آن رونق داشت، مواجهه بسیاری از فیلسوفان ایرانی و مدرسان فلسفه در ایران با فلسفه‌های اروپایی بدین صورت بود که تلاش کردند با بهره گرفتن از ذخیره ارزشمند فلسفی خود، فلسفه‌های جدید اروپایی را بفهمند و ارزیابی کنند.

سوال ۲

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

علامه طباطبایی در سال ۱۳۲۵ برای تدریس علوم دینی به قم مهاجرت می‌کند. در ابتدای ورود به قم، به بررسی شرایط علمی و نیازهای فکری و فرهنگی جامعه می‌پردازد و مشاهده می‌کند که؛ اولاً؛ اندیشه‌های جدید و مکتب‌های فلسفی که از اروپا به ایران آمده، به خصوص تفکرات ماتریالیستی و مکتب مارکسیسم، در حال گسترش در جامعه است.

ثانیاً؛ حوزه‌های علمیه آمادگی لازم برای مواجهه با این افکار و اندیشه‌ها را ندارد و تدریس فلسفه و مباحث فلسفی که می‌تواند زمینه نقد و ارزیابی مکاتب و اندیشه‌های جدید را فراهم کند، رونقی ندارد و مورد استقبال مدیران حوزه قرار نمی‌گیرد و در برنامه درسی طلاب جایگاهی ندارد.

سوال ۳

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

افراد جامعه را از نظر درخت اندیشه‌شان، می‌توان به چهار دسته تقسیم کرد:

- ۱- کسانی که کمتر اهل اندیشه‌ورزی هستند و اصولاً یک نظام فکری مشخص شده برای خود ندارند. اینان زندگی‌شان را به تقلید از دیگران می‌گذرانند و تصمیم‌گیری آن‌ها تابع جو حاکم بر جامعه است.
- ۲- کسانی که وارد عرصه تفکر شده و دارای افکار فلسفی هستند، اما هنوز آن افکار فلسفی به خوبی در آن‌ها شکل نگرفته و هنوز نمی‌توانند میان آن افکار و مسائل زندگی ارتباط برقرار کنند. اینان، گاهی براساس افکار خود تصمیم می‌گیرند و گاهی بیرون از آن. اینان در حال رشد و پیشرفت هستند.
- ۳- برخی از افراد در انتخاب ریشه درخت و پایه نظام فکری خود دچار خطا و اشتباه شده و ریشه‌ای ناکارآمد و ناسالم در زمین زندگی قرار داده‌اند و در نتیجه، به یک سبک زندگی معیوب و ناسالم رسیده‌اند.
- ۴- گروهی از افراد نیز هستند که هم ریشه درخت فکری را به درستی انتخاب کرده‌اند و پایه‌های استواری برای نظام فکری خود ساخته‌اند و هم با دقت و تأمل فراوان و با عقلانیت بالا، شاخ و برگ‌های سالم و قوی و استواری از آن ریشه استنباط و استخراج کرده‌اند. در نتیجه، وقتی که به‌طور مثال، درباره فرهنگ صحبت می‌کنند، مخاطب فهیم می‌داند که این سخن دقیقاً برگرفته از مبانی فلسفی اوست و به همان ریشه بازمی‌گردد.

سوال ۴

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

پس از انقراض سلسله صفویه و نابسامانی‌هایی که ایران را فراگرفت، علوم مختلف و فلسفه به رکود کشیده شد. در این دوران فلسفه شادابی خود را از دست داد و پیشرفت عمده‌ای حاصل نشد و مکتب فلسفی جدیدی پس از حکمت متعالیه عرضه نشد. فلسفه‌های جدید اروپایی پس از ورود به ایران باعث برانگیخته شدن توجه علاقه‌مندان شدند. آنان تلاش کردند با بهره گرفتن از ذخایر غنی فلسفی خود، فلسفه‌های اروپایی را بفهمند و آن را ارزیابی کنند. همین تلاش باعث شد فلسفه که دیرزمانی بود به رکود گراییده بود احیا شود و رونق جدید یابد و دوستان فلسفه با اندیشه‌های متفکرانی چون فارابی و ابن سینا و ... آشنا شوند.

سوال ۵

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

گزینه «۴» مربوط به دسته‌ای از اقدامات ایشان با عنوان «احیای تدریس و تفسیر قرآن کریم» است. اما سایر گزینه‌ها مربوط به اقدامات ایشان در راستای «تدریس فلسفه، ناظر بر مسائل روز فلسفی» می‌باشد. ایشان علاوه بر تدریس شفای ابن سینا و اسفار ملاصدرا، تصمیم گرفت یک دوره فلسفه اسلامی را به سبکی که مسائل روز در آن طرح شده باشد، تدریس و تألیف کند.

به همین منظور کلاسی تشکیل داد که طلاب برجسته و آشنا به مسائل در آن شرکت می‌کردند. در این کلاس مکتب‌های فلسفی و به خصوص مارکسیسم مورد نقد و بررسی قرار می‌گرفت. حاصل این جلسات، کتاب «اصول فلسفه و روش رئالیسم» می‌باشد که شامل متن اصلی و پاورقی‌های توضیحی است. متن را علامه طباطبایی نوشته و پاورقی‌ها را استاد شهید مطهری که در آن جلسات حضور داشته، به اصل مباحث افزوده است. این کتاب در روشن کردن افکار طلاب و دانشجویان و دانش پژوهان نقشی تعیین کننده در تاریخ معاصر ایران داشته است. علامه طباطبایی و مطهری در این کتاب نشان دادند که می‌توان از ذخیره فلسفی صدرایی بهره گرفت و متناسب با مهم‌ترین مسئله‌های فلسفی روز، مجموعه‌ای تألیف کرد که پاسخگوی نیازهای ما در همین عصر باشد. ویژگی دیگر این کتاب که تا آن روز در حوزه فلسفه در ایران سابقه نداشت، نگاه تطبیقی به فلسفه بود، علامه و استاد مطهری در این کتاب تلاش می‌کنند که در مباحث مهمی مثل معرفت‌شناسی و وجودشناسی، دیدگاه‌های فیلسوفان اروپایی و ماتریالیست‌ها را با دیدگاه خود در فلسفه اسلامی مقایسه کنند و ارزیابی خود را ارائه دهند. این روش تألیف، در برخی از آثار استاد مطهری نیز ادامه پیدا کرد.

سوال ۶

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

علامه طباطبایی عرفان و اخلاق و حتی تفسیر قرآن را از میرزا علی آقا قاضی تلمذ و شاگردی کرد.

سوال ۷

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

فعالیت‌های علمی علامه طباطبایی از حدود حوزه‌ها فراتر رفت و گستره آن به دانشگاه‌ها و حتی محیط‌های فرهنگی جهانی کشیده شد. علامه دیدارهای متعددی با پژوهشگران و خاورشناسان داشت. او در آن گفت‌وگوها به شناساندن روح تفکر و فلسفه اسلامی و مذهب تشیع می‌پرداخت و به برکت همین فعالیت‌ها جهان غرب با تفکر شیعی آشنایی بیشتری پیدا کرد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه (۱): روش تفسیری علامه در میزان، روش تفسیر قرآن به قرآن است که البته ابداع ایشان نیست و از استادشان، سید علی قاضی آموخته‌اند.

گزینه (۲): کتاب «اصول فلسفه و روش رئالیسم» ماحصل جلسات ایشان بود که در آن فلسفه اسلامی به گونه‌ای مطرح می‌شد که در آن به مسائل روز پرداخته شود و مکاتب مختلف غربی خصوصاً مارکسیسم و ماتریالیسم دیالکتیکی مورد نقد و بررسی قرار بگیرند.

گزینه (۳): کتاب «اصول فلسفه و روش رئالیسم» نگاه تطبیقی به فلسفه دارد و نه کتاب «نهایة الحکمة».

سوال ۸

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

الف) دسته سوم: برخی از افراد در انتخاب ریشه درخت و پایه نظام فکری خود دچار خطا و اشتباه می‌شوند و در نتیجه به یک سبک زندگی معیوب و ناسالم می‌رسند.

ب) دسته اول: این دسته اصولاً یک نظام فکری مشخص شده برای خود ندارند و تصمیم‌گیری آن‌ها تابع جو حاکم بر جامعه است.

ج) دسته چهارم: افرادی که هم ریشه درخت فکری را به درستی انتخاب کرده‌اند و هم با دقت و تأمل فراوان و با عقلانیت بالا، شاخ و برگ‌های سالم و قوی از آن ریشه استنباط و استخراج کرده‌اند.

د) دسته دوم: کسانی که نتوانسته‌اند میان افکار فلسفی و مسائل زندگی ارتباط برقرار کنند.

سوال ۹

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

«تعلیقات بر شرح فصوص الحکم و مصباح الانس»، «مصباح الهدایه»، «اراده و طلب»، «شرح دعای سحر» و «سراصلوة» و «آداب الصلوة» از جمله تألیفات عرفانی امام خمینی (ره) می‌باشند.

نکته: فصوص الحکم کتابی است عرفانی که محی‌الدین ابن عربی مؤلف آن می‌باشد. فارابی نیز کتابی به همین نام دارد. این کتاب و مصباح الانس از تألیفات امام خمینی (ره) نیستند و ایشان تعلیقاتی بر شرح این دو کتاب نوشته‌اند.

سوال ۱۰

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه (۱): به گفته خود علامه طباطبایی و قولی که کتاب درسی از ایشان نقل کرده است، ایشان در ابتدا علاقه به تحصیل نداشته و پس از مدتی این اشتیاق در ایشان ایجاد شده است.

گزینه (۲): در کتاب از علامه طباطبایی نقل شده است که ایشان در مدت تحصیل زشت و زیبای جهان را فراموش کرده و معاشرت با غیر اهل علم را به کلی کنار گذاشته است. وی مانند سقراط نبود که همنشینی با همه مردم و سخن گفتن با ایشان را وظیفه خود بداند!

گزینه (۳): ایشان در دروس اخلاقی و عرفانی به محضر مرحوم سید علی قاضی رسیدند نه در دروس عقلی و فلسفی.

گزینه «۴»: این گزینه درست است. ایشان روش تفسیری خود، یعنی روش قرآن به قرآن را از مرحوم میرزا علی قاضی که استاد ایشان در اخلاق و عرفان بودند، آموختند.

سوال ۱۱

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

کتاب اصول فلسفه و روش رئالیسم هم نقدی است به تفکرات ماتریالیستی و مکتب مارکسیسم و هم یک دوره فلسفه اسلامی برای پاسخگویی به سؤالات روز.

سوال ۱۲

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

- شرح الهیات شفا از آثار شهید مطهری است، نه طبیعیات آن.

- ایشان درس «شرح منظومه» سبزواری و «اسفار» ملاصدرا را نزد امام خمینی (ره) خوانده و قبل از درس علامه طباطبایی از محضر امام (ره) برخوردار شده بودند.

سوال ۱۳

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. علامه طباطبایی کلاسی به منظور تدریس و تألیف یک دوره فلسفه اسلامی به سبکی که مسائل روز در آن طرح شده باشد تشکیل دادند که طلاب برجسته و آشنا به مسائل در آن شرکت می‌کردند و در این کلاس، مکتب‌های فلسفی و به خصوص مارکسیسم مورد نقد و بررسی قرار می‌گرفت، حاصل این جلسات، کتاب اصول فلسفه و روش رئالیسم است.

سوال ۱۴

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. سبک زندگی و آثار مکتوب و غیرمکتوب شهید مطهری نشان‌دهنده آن است که ایشان نمونه‌ی عالی و برجسته‌ی گروه چهارم می‌باشد. گروه چهارم، گروهی از افراد هستند که هم ریشه‌ی درخت فکری را به درستی انتخاب کرده‌اند و پایه‌های استواری برای نظام فکری خود ساخته‌اند و هم با دقت و تأمل فراوان و با عقلانیت بالا، شاخ و برگ‌های سالم و قوی و استواری از آن ریشه استنباط و استخراج کرده‌اند.

سوال ۱۵

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. گروه دوم کسانی هستند که وارد عرصه‌ی تفکر شده و دارای افکار فلسفی هستند، اما هنوز آن افکار فلسفی به خوبی در آن‌ها شکل نگرفته و هنوز نمی‌توانند میان آن افکار و مسائل زندگی ارتباط برقرار کنند، اینان، گاهی براساس افکار خود تصمیم می‌گیرند و گاهی بیرون از آن، اینان در حال رشد و پیشرفت هستند.

سوال ۱۶

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. علامه طباطبایی با حضور در تهران سعی کرد با خاورشناسان بزرگ و فیلسوفانی که برای تحقیق به ایران آمده بودند، دیدار و گفت‌وگو کند و روح تفکر و فلسفه‌ی اسلامی و مذهب تشیع را به ایشان بشناساند. به برکت همین فعالیت‌ها، آثار استاد به زبان‌های اروپایی برگردانده شد و جهان غرب با تفکر شیعی‌آشنایی بیشتری پیدا کرد.

سوال ۱۷

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. علامه طباطبایی و شهید مطهری در کتاب «اصول فلسفه و روش رئالیسم» نشان دادند که می‌توان از ذخیره‌ی فلسفی صدرایی بهره‌گرفت و متناسب با مهم‌ترین مسائل فلسفی روز، مجموعه‌ای تألیف کرد که پاسخگوی نیازهای ما در همین عصر باشد. این کتاب که در روشن کردن افکار طلاب و دانشجویان و دانش‌پژوهان نقشی تعیین‌کننده در تاریخ معاصر ایران داشت، ویژگی دیگر آن نگاه تطبیقی به فلسفه بود که تا آن روز در حوزه‌ی فلسفه در ایران سابقه نداشت. علامه طباطبایی و استاد مطهری در این کتاب تلاش می‌کنند که در مباحث مهمی مثل معرفت‌شناسی و وجودشناسی، دیدگاه‌های فیلسوفان اروپایی و ماتریالیست‌ها را با دیدگاه خود در فلسفه‌ی اسلامی مقایسه کنند و ارزیابی خود را ارائه دهند.

سوال ۱۸

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. امام خمینی (ره) در شرایطی تدریس فلسفه را در حوزه‌ها آغاز کرد که بسیاری از بزرگان حوزه به شدت با تدریس فلسفه و به خصوص فلسفه‌ی صدرایی مخالف بودند و آن را فلسفه‌ای ضددینی تلقی می‌کردند. به همین جهت حلقه‌ی درس ایشان اختصاص به شاگردان نزدیک داشت و کم‌تر علنی می‌شد.

سوال ۱۹

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. پس از سقوط دولت صفویان نابسامانی‌هایی ایران را فراگرفت که تا مدت‌های طولانی ادامه یافت. این نابسامانی‌ها، حیات علمی و فرهنگی را به شدت ضعیف کرد و همه‌ی علوم، از جمله فلسفه را از رونق انداخت.

سوال ۲۰

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در چند قرن اخیر، مکاتب فلسفی متعددی در اروپا شکل گرفت و توسعه یافت و به تدریج از مرزهای اروپا فراتر رفت و به سایر جوامع، از جمله، جوامع اسلامی وارد شد و بازار مباحث فلسفی را وارد مرحله‌ی جدیدی کرد. این ورود فکری و فلسفی که در ایران، با آغاز نهضت مشروطه به صورت گسترده‌ای شروع شده بود، تا به امروز ادامه یافت و کتاب‌های فلسفی فیلسوفان بزرگ اروپایی به زبان فارسی ترجمه شد. دانشجویانی برای آشنایی با فیلسوفان و مکاتب فلسفی اروپایی به آن‌جا رفتند و رشته‌های تحصیلی مربوط به فیلسوفان اروپایی در دانشگاه‌های ایران تأسیس گردید و به تدریج اساتیدی وارد آموزش فلسفه شدند که متخصص در تحلیل و تبیین نظرات فلسفی یک یا چند فیلسوف مشهور و بزرگ اروپایی بودند.

سوال ۲۱

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. با اینکه در دوره‌ی معاصر فلسفه‌های اروپایی وارد ایران شد و توجه علاقه‌مندان را به خود جلب کرد، اما از آنجا که ایران در یک دوره‌ی طولانی مهد فلسفه بود و مکاتب‌های بزرگ فلسفی، مانند مکتب مشاء و اشراق و متعالیه در آن رونق داشت، مواجهه‌ی بسیاری از فیلسوفان ایرانی و مدرسان فلسفه در ایران با فلسفه‌های اروپایی بدین صورت بود که تلاش کردند با بهره‌گرفتن از ذخیره‌ی ارزشمند فلسفی خود، فلسفه‌های جدید اروپایی را بفهمند و ارزیابی کنند.

پس نبای گزینه‌هایی را انتخاب کنیم که با شیفتگی و تقلید از غرب سعی در کنار گذاشتن سنت فلسفی خود دارند. در گزینه‌ی چهارم می‌توانیم نمونه‌ی مناسبی از این مواجهه را ببینیم. گوینده‌ی این عبارت با بهره‌گیری از آموزه‌های ملاصدرا و حکمت متعالیه نوعی مواجهه‌ی پویا و فعال با فلسفه‌ی جدید غرب دارد.

سوال ۲۲

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. با اینکه در دوره‌ی معاصر فلسفه‌های اروپایی وارد ایران شد و توجه علاقه‌مندان را به خود جلب کرد. اما از آنجا که ایران در یک دوره‌ی طولانی مهد فلسفه بود و مکتب‌های بزرگ فلسفی، مانند مکتب مشاء و اشراق و متعالیه در آن رونق داشت، مواجهه‌ی بسیاری از فیلسوفان ایرانی و مدرسان فلسفه در ایران با فلسفه‌های اروپایی بدین صورت بود که تلاش کردند با بهره‌گرفتن از ذخیره‌ی ارزشمند فلسفی خود، فلسفه‌های جدید اروپایی را بفهمند و ارزیابی کنند. از این رو تلاش کردند تدریس فلسفه‌ی فیلسوفان قبلی نظیر فارابی، خواجه‌نصیر، ابن‌سینا، ملاصدرا و ... را احیاء کنند و دوباره رونق ببخشند.

سوال ۲۳

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. کتاب «شیعه» حاصل گفت‌وگوی علامه طباطبایی با دانشجویان اروپایی است.

سوال ۲۴

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. یکی از آثار امام خمینی، شرحی است که بر کتاب مصابیح‌الانس حمزه‌ی فناری نوشته‌اند.

سوال ۲۵

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. حیات علمی با حیات فرهنگی فرق دارد.